

Jongeren skills leren die ze in het dagelijks leven nodig hebben

Inès Kok (32), theatermaker, laat mensen verder kijken dan zichzelf. In haar project Taka Tuka creëren jongeren een eiland waar ze zichzelf kunnen zijn. "Jezelf laten zien, ondanks wat je hebt meegemaakt."

Theatermaker en jongerenwerker Inès Kok was laat thuis gisteravond. Na de les moest eerst een akkefietje worden uitgepraat tussen twee jongeren. "Dat hoort er bij," zegt ze glimlachend. Elke maandagmiddag en -avond is ze te vinden in Wijkcentrum Waterkracht in de Zutphense wijk het Waterkwartier waar ze samen met jongeren werkt aan het theaterproject Taka Tuka. De wijk Waterkwartier is een aandachtswijk. Met haar jongerenwerk richt Inès Kok zich op kwetsbare jongeren, nieuwkomers, anderstaligen, jongeren met persoonlijke of sociale problemen. Maar, aan deze kwalificaties wil ze zich eigenlijk niet conformeren. "Ik houd niet van hokjes, iedereen is welkom, iedereen heeft zijn struggles in het leven."

Naturel en ongedwongen beweegt ze zich tussen de jongeren. Inès stem klinkt resoluut, vriendelijk en vooral opgewekt als ze uitleg geeft aan de vijftien jongeren van verschillende nationaliteiten. Ze maken een quiz waarbij ze een inkijkje krijgen in elkaars cultuur. De 25-jarige Alex uit Mali is drieënhalve maand in Nederland. Zijn ogen gaan glimmen als hij over haar praat. "Inès is everything, she's wonderful, she's like a mom." Chernice (17) uit Eefde is meegekomen met een vriendin. "Luisteren naar elkaar en leren van onze verschillen is voor mij echt een ontdekking," vertelt ze.

Inès Kok doet haar verhaal bij een koffie verkeer. Ze is zwanger en is half januari uitgekend. Haar dochter van drie is thuis bij haar schoonmoeder. "Ik voel nu wel dat het zwaarder wordt. In december ga ik met verlof."

Inès werd geboren op een boerderij in Emst op de Veluwe, ver weg van cultuur. "Ik ben beschermd opgevoed. Mijn ouders hadden een boerenbedrijf met koeien en varkens en een zuivelwinkel." Van jongs af aan voelt Inès zich aangetrokken tot theater, gedichten en liedjes, maar vindt daarin thuis weinig aanmoediging. "Ik kom uit een omgeving waar het niet logisch is om van theater je beroep te maken." Wel werd er toneel gespeeld op familiefeestjes. "Mijn oma had een verkleedzolder met een kledingverzameling van oude tantes. Die zolder was een Walhalla voor mij."

Over Inès Kok-van Triest

1987	Geboren in Emst
2004	Studie Cultureel Maatschappelijke Vorming
2008	Studie Docent Omgangskunde
2010	Verhuisd naar Zutphen
2015	Opleiding Theatermaker Huis van Puck in Arnhem; Oprichting Verzien
2018	Voorstelling Waar ben je?
2019	Voorstelling Tiggeljong; Solovoorstelling Tevoorschijn; Videoclip Backward Road; Oprichting Stichting Tevoorschijn

MKZ

Op een dag werd de dertienjarige Inès wakker geschud uit haar gelukkige kindertijd. Het is 2001 en de mond- en klauwzeerepidemie treft vele boerenbedrijven. "Ons bedrijf was niet besmet, maar toch moesten alle dieren worden geruimd. Ook de zuivelwinkel werd ontruimd. We werden geïsoleerd en mochten twee weken niet van het erf af. We hebben maanden in spanning gezeten. Afschuwelijk was het." Om haar emoties te verwerken gaat de jonge Inès gedichten schrijven. Wanneer de pers er lucht van krijgt, gaat Inès de wereld in als 'het gedichtenmeisje'. "Vreselijk vond ik dat." Als tegenbeweging gaat ze zich steeds meer afsluiten. "Als een rups zat ik in mijn cocoon. Veilig. Het was een overlevingsstrategie."

'Ik dacht: ik heb dit vast niet gekregen om allemaal voor mezelf te houden'

Na de middelbare school volgt ze de opleiding voor Culturele Maatschappelijke Vorming, gevolgd door Docent Omgangskunde. Ze gaat aan de slag als jongerenwerker en geeft les op een mbo. Op haar vierentwintigste komt ze voor het eerst in Zutphen. "Het was winter en de binnenstad lag vol sneeuw, was net een Kruidmelje-decor." Inès is verkocht en woont vijf jaar in een mooi oud huis in de binnenstad.

Inès Kok. Foto: Alize Hillebrink

Rups

Ondertussen mist ze het theater. "In mijn werk kon ik dat onvoldoende kwijt en ik realiseerde me dat de stap die ik nodig had om verder te komen, zelf moest nemen. "Het werd tijd te laten zien wie ik ben en wat er in mij leefde. Ik was nog steeds de rups die ik op mijn dertiende was geworden. Ik was wel creatief, maar dat hield ik nog teveel voor mezelf. Tot ik op een gegeven moment dacht: ik heb dit vast niet gekregen om allemaal voor mezelf te houden." Inès zegt alle vaste dingen op en richt in 2016 haar eigen bedrijf 'Verzien' op. "Verzien is letterlijk: verder zien. Mensen helpen verder te kijken dan hun eigen wereld. Interesse hebben in de ander, kennismaken met andere culturen brengt je op andere gedachten. Ook zit er het woord 'verzin' in, nieuwe dingen bedenken en creativiteit."

Met haar aftrap van theaterproject 'Highlights' in de Zutphense Zuidwijken werkt ze drie jaar lang met tieners. In de tussentijd volgt ze de opleiding tot theatermaker in het Huis van Puck in Arnhem. Met haar afstudeerproject 'Waar ben je?' krijgt ze haar hele eigen woonbuurt in de Hoven in beweging. "Opa's, oma's, hele families deden mee."

'Kennismaken met andere culturen, brengt je op andere gedachten'

Vlinder

Er volgt een nieuw wijkproject, een eigen solo-voorstelling 'Tevoorschijn' en haar eerste videoclip met haar lied 'Backward road'. Ook begint ze met het posten van filmpjes op social

media van het typetje Fuchsia. "Fuchsia is een prettig gestoorde secretaresse die mijn zaken zogenaamd afhandelt als ik er niet ben, door haar kan ik me even heerlijk uitleven." De rups Inès ontpopt als vlinder. Het mensen bij elkaar brengen, culturen mengen en leven brengen in de wijk, wordt haar missie. "Mijn kracht is verbinden en vanuit niets iets maken. Ik vind het erg als mensen oneerlijk behandeld worden, en niet dezelfde kansen krijgen als anderen. Ik ben een optimist en geloof in een betere wereld, daar wil ik mij graag voor inzetten, ik leef niet voor mijzelf."

Stilte

Ze waakt ervoor om zichzelf niet te verliezen in alle drukte van werk en gezin en last daarom iedere dag doelbewust stilte in. "Minimaal een uur per dag gaat de telefoon uit. Alle ruis weg. Stil worden, stil zijn móet en is belangrijk. Het geeft mij de mogelijkheid om te luisteren naar God, Hij is de bron waaruit ik leef."

Inspiratie doet ze op wanneer ze wandelt, gitaarspeelt en zingt. "Als je jezelf niet voedt heb je op een gegeven moment niks meer om uit te delen." Ideeën komen vaak als vanzelf. "Ze ploepen op. Luisterend naar de radio, 's avonds voor ik ga slapen of in de nacht."

Taka Tuka

Inès zet een koffiekan en een schaal koekjes neer. De zorg die ze heeft voor de jongeren van haar theaterproject Taka Tuka is als die van een moederkloek. De jongeren zeggen: 'Taka Tuka is mijn familie'. "Vorig week vierde Alex voor het eerst in zijn leven zijn verjaardag, vertelt ze. "Hij at met ons zijn eerste verjaardagstaart. Niemand die dat ooit eerder voor hem had gedaan."

vrienden te maken en persoonlijk te groeien." Aan het theaterproject nemen jongeren deel tussen de 15 en 25 jaar van verschillende achtergronden. "De verschillen leveren vaak grappige gesprekken op en ik zie ze elke week een beetje losser worden. Ik wil dat jongeren de schoonheid van elkaars cultuur zien en zich verdiepen in het verhaal van de ander. Daarnaast werk ik aan hun zelfvertrouwen. Ik leer jongeren voor een groep te staan, een juiste houding aan te nemen, wat je kunt met je lijf en op welke manieren je jezelf kunt uitdrukken. Skills die je in het dagelijks leven ook nodig hebt."

Voorwaarde voor haar werk vindt Inès is om zelf ook kwetsbaar, open en eerlijk te zijn. "Daar bereik ik het meest mee." En het is opbouwen, zegt ze. Steeds een stapje verder. Niet gelijk de diepte in. "Wat voor iemand heel klein lijkt kan voor een ander heel groot zijn."

'Ik zie jongeren die gesloten binnenkomen en na een paar lessen opengaan. Dan is het voor mij geslaagd'

Wanneer is Taka Tuka geslaagd? "Als er vrienden zijn gemaakt. Als ze groeien als mensen. Als ze ondanks alles wat ze hebben meegemaakt, tevoorschijn durven te komen. En nog mooier: hun talent ontdekken. Ik zie jongeren die gesloten binnenkomen en na een paar lessen opengaan. Dan is het voor mij geslaagd."

Meer over Verzien of Fuchsia op Youtube, Facebook en Instagram: Inès Kok Verzien

Werk met een missie

Sommige mensen maken werk van hun missie. Wat bezielt ze, wat is hun doel en waar halen ze hun inspiratie vandaan? In de serie 'Werk met een missie' spreekt Contact Zutphenaren die hun eigen koers varen.

Voorafgaand aan iedere theaterles wordt gezamenlijk gekookt en samen gegeten. "Eten geeft een familiegevoel en scheidt verbinding," zegt ze. "En het is praktisch. Sommige jongeren zijn zonder ouders in Nederland. Ze leren hier een gezonde maaltijd te bereiden en te eten." Op tafel verschijnen gerechten van over de hele wereld. Zelfs in de organisatie worden cultuurverschillen zichtbaar: "Koken in één uur, wat wij in Nederland gewend zijn, past meestal niet. Het bereiden van een maaltijd neemt in andere culturen meestal minstens drie uur in beslag. Ook zijn Nederlanders gewend om te praten onder het eten. Dat is in andere culturen helemaal niet zo vanzelfsprekend."

'Als je jezelf niet voedt heb je op een gegeven moment niks meer om uit te delen'

In de zaal dollen de jongeren met elkaar. Tijdens het ravotten worden selfies gepost op de Whatsappgroep. "Wat hier gebeurt blijft in de groep," zegt Ines resoluut. "We hebben veiligheidsregels en ik houd in de gaten of iedereen zich daaraan houdt. Daardoor ontstaat een sfeer van vertrouwen."

'Ik wil dat jongeren de schoonheid van elkaars cultuur zien en zich verdiepen in het verhaal van de ander'

Zelfvertrouwen

Werken en groeien gaat het beste in een veilige omgeving. Zo kwam Inès op Taka Tuka. "Taka Tuka is een eiland waar jongeren zich op kunnen terugtrekken om plezier te hebben,

Jongeren van het project Taka Tuka. Foto: PR